

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/150/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202764
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7821202764.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. F., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom JUDr. Zuzanou Erdélyovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Rožňavadiet'a rodičov - matky V.K. S. rod. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX, W. a otca U. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., X. XXX/XX, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Š. XXX, XXX XX Y., na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Okresný súd v Rožňave **n a r i a d' u j e** maloletej U. F., umiestnenej v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q. - O. B. výchovné opatrenie na účely odbornej pomoci dieťaťu pobytom v Reedukačnom centre J., najdlhšie na dobu 6 mesiacov, od právoplatnosti rozhodnutia.

II. Súd **z r u š u j e** neodkladné opatrenie, nariadené nad maloletou uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8P/59/2021 - 14 zo dňa 19. 05. 2021, ktorým bola maloletá zverená do dočasnej ústavnej starostlivosti Reedukačného centra J..

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Y. svojim návrhom zo dňa 01. 10. 2021 žiadal, aby súd nariadil výchovné opatrenie nad maloletou U. F., nar. XX. XX. XXXX, ktorá pochádza zo vzťahu rodičov, matky V. S. a otca U. F.. Maloletá U. F. sa narodila v Nemocnici Y. v O.. Z dôvodu, že matka V. S. nemala vytvorené podmienky pre jej starostlivosť, bola predbežným opatrením dočasne umiestnená v Detskom domove Q. O. B. (t. č. D. V. P. U. Y.). Následne jej bola nariadená ústavná starostlivosť v uvedenom zariadení. Biologický otec dieťaťa bol neznámy, otcovstvo uznal druh matky U. F.. Záujem matky a otca po uznaní otcovstva bol len krátkodobý, telefonický, dieťa bolo v januári 2006 nahlásené ako vhodné do náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti. Po úspešných interakciách bola maloletá U. zverená do pestúnskej starostlivosti A. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O., I. XX. V pestúnskej rodine bola o ňu starostlivosť zabezpečovaná takmer deväť rokov, pestúнку a jej manžela vnímala ako svojich rodičov. Okresný súd Rožňava rozsudkom sp. zn. 7P/429/2015 zo dňa 02. 02. 2016 zrušil pestúnsku starostlivosť A. F. o mal. U. F., dieťaťu nariadil ústavnú starostlivosť v Detskom domove Q. - O. B. a zaviazal rodičov prispievať na jej výživu po 27,13 Eur mesačne na účet D. Q. - O. B.. Vo svojej správe D. Q. - O. B. doručenej tunajšiemu úradu, dňa 14.05.2021 konštatovalo, že maloletá U. F. bola už niekoľko krát opakovane hospitalizovaná v zariadeniach - Pedopsychiatrické preliečenie - DPL Z., LVS S. - O., Diagnostickom centre J. J., RC I.. Jedná sa o dieťa so špeciálne výchovno-vzdelávacími potrebami (31. 08. 2017, Mgr. E. CŠPP RV), vzdelávané v špeciálnej škole v Y.. Počas pobytu na skupine sa dieťa prejavuje agresívnym správaním (fyzické ataky, slovné vyhrážky) voči deťom a vychovávateľom v SUS v Y.. U. svojim správaním narúša systém fungovania SUS. Do popredia kladie svoje požiadavky, potreby a v prípade ich nevyhovenia reaguje tenzne, verbálnou a fyzickou agresivitou, krikom, vzdorom. Hlučne na seba upozorňuje (buchnutie dverí, hlasné verbálne prejavy k iným deťom). Emočne nestabilná, explozívna, impulzívna. U.

má výrazne zníženú frustračnú toleranciu. Pravidelne sa objavujú ťažkosti so sebaovládaním, výbuchy zlosti, kedy si maloletá neuvedomuje negatívne dôsledky jej správania. Demoluje nábytok v dome, udiera päťou do stien, kope do dverí, búcha do okien, kričí, rozhadzuje s predmetmi (stoličky, hračky). Výrazne zvyšuje napätie a stres v skupine. Prítomné sú u nej sebapoškodzovacie tendencie, vyhráža sa zabitím, využíva všetky dostupné prostriedky v dome na ublíženie (žalúzie, sponky, hrebeň apod.). Pri záťažových situáciách sú vystupňované prejavy afektívnej a behaviorálnej dysregulácie. V rámci opatrení v skupine je potrebné zamykať kuchyňu, neustále vynovovať zariadenie v rodinnom dome a skrývať všetky možné prostriedky na sebapoškodenie, poškodenie iných. S deťmi a vychovávateľmi nemá vytvorené pevné citové väzby - vzťahy sú plytké a účelové. V skupine sa stavia na pozíciu vodcu, potreba dominancie v rámci kolektívu detí. Manipuluje s deťmi, ovplyvňuje ich myslenie a správanie. V rozhovoroch s dieťaťom sa vyskytujú fabulácie, upútava tým na seba pozornosť. Pri komunikácii s dospelými je priateľská a milá - uvedomelé dobré správanie za účelom manipulácie vo svoj prospech, manipulačné tendencie, ku svojmu správaniu je nekritická. Dňa 27.09.2021 bola v súčinnosti so sociálnou pracovníčkou CDR Q. - O. B. prevedená návšteva maloletej v Y. D. J.. Previedli s ňou rozhovor s odborným tímom RC. Z ich hodnotenia pobytu maloletej v ich zariadení vyplýva, že rešpektuje poriadok centra, máva však výkyvy nálad a niekedy pretrvávajú výbuchy zlosti, sú však zriedkavejšie, menej intenzívne, nakoľko je v kolektíve rovesníčok, pretrváva sebapoškodzovanie. U. má svoje obľúbené predmety v škole, rovnako tak preferuje niektorých vychovávateľov. Jej správanie sa dá korigovať, pomáha odľahčenie situácie a humor. Sociálna pracovníčka CDR poukázala na nezvládnutelné správanie maloletej v podmienkach štandardného CDR, kde bola v skupine s mladšími deťmi, ktorým ubližovala a ohrozovala ich. V podmienkach RC je v kolektíve rovesníčok, je začlenená do kolektívu, v ktorom má svoje miesto. Konzultovali možnosť ďalšieho zotrvania maloletej v RC, nakoľko z informácií o jej správaní vyplýva, že jej pobyt v tomto zariadení prospieva. Pohovor bol prevedený so samotnou maloletou. Jej vystupovanie a správanie je výrazne odlišné ako v minulosti. Pôsobí skromne, až pokorne. Aktuálne nemá okuliare, zlomila si ich v záchvate zlosti. U. sa návšteve potešila. Na otázky týkajúce sa jej pobytu v biologickej rodine reagovala vyhýbavo, jednoznačne odmietla ďalší pobyt v rodine z dôvodu, že sa bojí svojej matky, ktorá jej ubližovala. Spomína na sestru I., ktorá sa ku nej správala dobre. U. sa cíti v reedukačnom centre lepšie ako v CDR, jej veľkou túžbou je však kontakt s bývalou pestúnskou rodinou. Telefonovala s bývalým pestúnom a aj pestúnkou, ktorým porozprávala svoje negatívne zážitky z biologickej rodiny. Maloletá uviedla, že od nich dostala prisľub (potvrdila to aj sociálna pracovníčka CDR), že by mohla v ich rodine stráviť Vianočné sviatky. Podľa jej vyjadrenia Vianoce nemala už štyri roky. Maloletá aktuálne nemá istotu, nemá vzťahovú osobu, z biologickej rodiny, resp. zo správania svojej matky je sklamaná, bojí sa jej, bývalá pestúnska rodina s ňou prerušila kontakt, oslovila ju maloletá následne po negatívnych zážitkoch v biologickej rodine. Telefonicky komunikuje so sociálnou pracovníčkou CDR. V záujme dieťaťa bude udržiavať tento kontakt, rovnako bude s ňou v kontakte aj úrad a nevyhnutná je podpora dieťaťa aj do budúcnosti. U. vystriedala veľa prostredí (DeD, pestúnska rodina, CDR, LVS, DC J. J., RC I. a aktuálne RC Levoča), opakovane bola hospitalizovaná v DPL Z. a v nemocnici, je nevyhnutné ju zastabilizovať, pripravovať ju na osamostatnenie. Pobyt maloletej U. F. v RC J. plní svoj účel, konštatujú sa pozitívne zmeny v jej správaní, pozitívne je aj to, že to takto vníma aj samotná maloletá, adaptovala sa na nové prostredie a našla si tam svoje miesto. Pobyt v režimovom zariadení jej prospieva a je v jej záujme ďalšia odborná pomoc poskytnutá v špecializovanom zariadení.

3. Navrhovateľ Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Y. trval na podanom návrhu tak, ako ho súdu doručil v písomnom vyhotovení. Poukázal na to, že maloletá U. nedokáže fungovať v režime štandardného Centra pre deti a rodiny, preto sa naďalej vyžaduje byť umiestnená v režimovom zariadení, kde jej pobyt prospieva a je v jej záujme aj ďalšia poskytovaná odborná pomoc, poskytovaná v tomto zariadení, čo sleduje najlepší záujem maloletej, preto navrhuje súdu, aby nariadil maloletej U. F. umiestnenej na výkon nariadenej ústavnej starostlivosti v CDR Q. - O. B. výchovné opatrenie na účely odbornej pomoci dieťaťu pobyt v RC J., najdlhšie po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia a zároveň navrhol súdu, aby zrušil uznesenie Okresného súdu Y., sp. zn. 8 P 59/2021 zo dňa 19. 05.2021, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti RC J..

4. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu a to rodným listom maloletej, správou ÚPSVaR Y., správou RC J., potvrdením ÚPSVaR Q., pripojeným spisom tun. súdu 7 P 16/2020, 12 P 71/2020, 8 P 59/2021, ako aj celým obsahom pripojených spisov, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisov.

5. Uznesením Okresný súd Rožňava, č. k. 8P/59/2021 - 14 zo dňa 19. 05. 2021 vydal neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra J..

6. Z písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny W. K. B. zo dňa 13. 01. 2021 je zrejmé, že matka maloletej je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 13. 01. 2021, nie je poberateľkou žiadnych štátnych dávok, peňažných príspevkov na opatrovanie. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 67,80 EUR. Z písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Q. zo dňa 18. 01. 2022 je zrejmé, že otec maloletej nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie (dôvod vyradenia je vznik pracovného pomeru), nie je poberateľom žiadnych štátnych dávok, peňažných príspevkov na opatrovanie. V období od januára 2021 do júna 2021 mu bola vyplácaná SOS dávka vo výške 300,00 EUR mesačne.

8. Z písomnej správy o povesti obce W. zo dňa 20. 01. 2022 je zrejmé, matka maloletej je slobodná, nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Snaží sa nájsť si prácu, nevlastní žiaden majetok. Žije v rodinnom dome po rodičoch so svojim maloletým synom a dcérou a jej rodinou. Rodinný dom je murovaný, bez pripojenia na vodu a elektrickú energiu. Hygiena a kultúra domácnosti je na úrovni danej lokality. V rámci susedských a rodinných vzťahov sa správa dobre. Má 11 detí. Obec neeviduje žiadne sťažnosti na správanie menovanej.

9. Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Podľa ustanovenia § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

11. Podľa ustanovenia § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely: a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

12. Podľa ustanovenia § 37 ods. 4 Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia, podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť: a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

13. Podľa ustanovenia § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

14. Podľa ustanovenia § 37 ods. 6 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

15. Podľa ustanovenia § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

16. Podľa ustanovenia § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia, podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti, podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. Na základe vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude čo v najlepšom záujme maloletej U. F., aby nad jej výchovou bolo nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov a to pobytom v zariadení Reedukačné centrum J. najdlhšie na dobu šiestich mesiacov. Vzhľadom na to, že matka maloletej nedokáže zabezpečiť riadne podmienky pre výchovu a starostlivosť svojej dcéry, a taktiež v dôsledku nadmerného požívania alkoholických nápojov a agresívneho správania nedokáže nadviazať vzťah matky k dcére, javí sa pobyt maloletej v ústavnom zariadení ako vhodný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pobyt maloletej v Reedukačnom centre J. prospieva, ako po zdravotnej stránke, tak aj osobnostnej. Pôsobením kolektívu rovesníkov a personálu centra dochádza k pozitívnemu vplyvu na jej psychický vývoj, pričom súčasný trend je nevyhnuté udržať, nakoľko je maloletá vekom blízko k plnoletosti, ktorá predpokladá samostatný život mimo ústavnej starostlivosti. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, aby výchovný proces, aj s prihliadnutím na skutočnosť, že sa jedná o dieťa so špeciálnou výchovno - vzdelávacími potrebami na podklade zdravotného znevýhodnenia, u maloletej naďalej prebiehal v tomto výchovnom zariadení, a preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, keď návrhu, ktorý je dôvodný a opodstatnený, vyhovel v celom rozsahu.

18. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).